

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ներկայ 1897 թվականի
Պուշկարիոյ համար տարեկան 10 գրանի
» » վեցամսեայ 5 »
Արտասահմանի » տարեկան 12 »
» » վեցամսեայ 6 »
ԿԱՆԽԻՆ ՎՃԱՐՆԵԼԻ

Համակ դրամ եռադրի դրոյն հետեւեալ հասցեով
ԽՍԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՐԱՌՈՒՆԵՔ ԼՐԱԳՐՈՅ ՎԱՌՆԱ (ՊՈՒԼՎԱՐԻԱ)
Редакция на вѣстникъ
„Иравункъ“
ВАРНА (България).

Rédaction du journal
„Iravounk“
VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
էս չեն դիմարեալ եւ յարմար դատարան
ներք միայն կը հրատարակուին անբողոք
ովիկ կամ մասնաւոր:
Դանուցման տոյր 20 սանթիմ. երե-
քէն աւելի անգամներու համար 20 0/0
գեղջ կը լինի:

Ա. Զ. Դ.

Մեր Գահիրէի այն բաժանորդ-
ներէն որոնք ցարդ վճարած չեն
թերթին բաժնեգրին, կը խնդրենք
զայն ԱՆՅԱՊԱՂ յանձնել Տ. Գա-
րեգին Պահլաւունի, կամ մանտա-
բօսթով զրկել զայն խմբագրու-
թեան:

Նոյն բանը կը խնդրենք Ռու-
մանիոյ բաժանորդներէն որոնք
թերթատարութեան կամ մեր Գէօս-
թէնճէի գործակալ Տ. Թէօֆիլ
Թէրզեանի միջոցաւ կրնան հաս-
ցընել մեզ բաժնեգրները:

Այս առթիւ պարտինք յիշեցը-
նել որոց որ անկ է թէ տարեւոր
ջանին 11րդ. ամիսը վերջանալու
մօտ ըլլալով, այսուհետեւ ոչ բաժ-
նեգրները մեզ հասցնելու դանդա-
ղիլ անհազուրկեան չափն ու սոհ-
մանը անցնել կը նշանակէ ի վնաս
խմբագրութեան մը որ սպառնիկ
թերթ զրկելէ վատ յանցանք մը
գործած չէ:

ԽԱՐԴԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ

Նիւ-Եորք Հէրլոյ, ամերիկե-
ան մեծածաւալ թերթը, որ չը
նայելով իր նիւթական հարուստ
գրութեանը՝ ամենաստոր հրէի մը
պէս կաշառակեր է, ասկէջ ա-
ռաջ մասնաւոր թղթակից մը զըր-
կած էր իր կողմէ հայաստանի
հարստահարուած գաւառները,
վերջնապէս ու ճշգրտէն որոշելու
համար թէ հայկական կոտորած-
ներուն շարժառիթը իրենք հա-
յն'ն էին թէ կառավարութիւնն
էր անոնց ուղղակի պատասխանա-
տուն:

Ինչպէս կերեալ, եանքի թեր-
թին ձեռնարկը պղտիկ բան չէր.
եւ այս առաքելութիւն, անկեղծ
ընթացքի մը հետեւելով, անգամ
մը եւս պիտի հաստատուէր այն
գեթիսային դերը զոր թուրք կա-
ռավարութիւնը և մանաւանդ Եր-
ուզ ունեցած էին այդ անուր
դէպքերուն կատարմանը մէջ:

Բայց, ինչպէս կանխաւ ըսինք,

յիշեալ թերթին բարոյականը գէշ
կերպով աւրուած էր ու ինք
պարզապէս մէկ անարգ օւկանն
է երլուդեան գեհնին. անանկ
որ ինքնին կը հասկցուի թէ այս
պայմաններուն մէջ կատարուած
քննիչ առաքելութիւն մը որ տա-
տիճան առաքելութիւն կրնար
ցոյց տալ իր ստանձնած պաշտօ-
նին մէջ:

Հերլոյ հրապարակով յայտնեց
թէ Ուլթանին հրաւերով, յա-
տուկ պաշտօն յանձնած է պատ.
Հեփուօրթի վերոյիշեալ առաքե-
լութեան համար:

Արդ, այս պատ. Հեփուօրթը,
որ ամէն հրահանգ ու խրատ կան-
խաւ ընդունած էր, ելաւ գնաց
Թուրքիա, ստքն առաջին անգամ
Տրապիզոնի արեւմտեան հողին
վրայ գնելով: Ամերիկացի կաշա-
ռաբէկ առաքելաւր իսկոյն փու-
թաց իր քննութիւնները կատա-
րել, ու իր առաջին տեղեկագիրը
անցած շաբթիւն լոյս տեսաւ Պոլ-
սոյ թուրք լրագիրներուն մէջ:
Աւելորդ է ըսել, պատ. Հեփու-
օրթ, հակառակ իր կրօնական
հանգամանքին, զձօճօքն դուռ-
մանած է ընդգէմ բրիտանական
թեան, արգարութեան և իրա-
ւունքի:

Առասիկ իր տեղեկագրին էն
հետաքրքրաշարժ մաս'ը, որոնք
յստակօրէն կը պարզեն ԺԹ. դա-
րավիշին՝ աշխարհի վրայ տիրող
ստուգեան և ամբողջութեան
աստիճանը:

«... Տրապիզոնի մէջ կայ 40
հազար բնակիչ, որուն կէսը թուրք,
և միւս կէսին 12,000ն յոյն և
8,000ն հայ են... Մօտ ժամա-
նակներ պատահած շփոթութիւն-
ներու երեսէն թէ՛ քուրքերը և
թէ՛ հայերը ֆետուած ըլլալով,
տեղեկութիւն առնելու համար եւ-
րոպացիներու դիմեցի... Իւրա-
քանչիւր քաղաքի մագին տեղւոյն
վրայ տեղեկութիւն հաւաքել փա-
փագելով, Տրապիզոնի դէպքին
վրայ սա տեղեկութիւնները տըր-
ուեցան ինձի: — Պոլսոյ դէպքերը
լսուելէն քանի մը օր ետք, Պահլա-
ւիա քաղաքին մէջ պտոյտ մը
ընկըւ պահուն, զօմիգէի անգամ

ըլլալը բացայայտ երեւոյժ երկու
հայ երիտասարդ՝ սպանութեան
դիտումով՝ վրան գէնք պարպե-
ցին, որով կը հաստատուէր թէ
Պոլսոյ դէպքն հոս ալ կրկնել կու-
ղէին: Աւմիշապէս փախան և տեղ
մը ապաստանեցան: Երէ ձերբա-
կալուէին խնդիրը պիտի վերա-
նար: Ոճրագործներուն հայերու
կողմէ պաշտպանուած ըլլալու կար-
ծիքը մեծ ազդեցութիւն ըրաւ
յուզումն աւելցնելու: Կառավա-
րութիւնն հայ ժողովրդեան ծա-
նուց թէ պէտք է յանձնել ոճրա-
գործները: Կառավարական պաշ-
տօնեայ մը սպանելու ձեռնարկել,
ապստամբի ըսել է: Ասոր մէջ
ազգայնութեան կամ կրօնի խնդիր
չմտաւ: Խռովարարները սպանու-
թեան ձեռնարկել ուղեցին, և հե-
տեանքը խիստ ծանր եղաւ: —
Տրապիզոն հե'տ ինչպէս վարուե-
ցան: — Միտնց բնու զնաւ չորը-
ուեցաւ, զինուորք խիստ մեծ ջան-
քեր ըրին պահպանելու զանոնք
(տպրին): Միայն 2—3 կին և
տղայ ֆետուեցան, անոնք ալ տը-
կածով: — Տրապիզոնի նահանգն
հիմա՞ ինչպէս է: — Գիւղերէ մեծ
մասին մէջ իսլամներն ու բրիտան-
եաները (այսինքն յոյն և հայ)
սիրով կապին: Յիշեալ դէպքերն
անցեալին կը վերաբերին ալիսու,
վնասաւոր հայերը քիչ ատենէն ը-
րած ֆետուուն տեղը պիտի լեցը-
նեն...»

«Ահա, կը յարէ Տրապիզ. Հե-
փուօրթ, այս քաղաքին զանազան
տարրերուն հետ յարաբերութիւն
ունեցող անձի մը լուրջ վկայու-
թիւնը: Կը փստահանեմ Ամերի-
կայի բարեկամներս թէ տեղի չի-
կայ մտահոգ ըլլալու Տրապիզոնի
մասին»:

Եւ Տրապի. Հեփուօրթ, այս նշա-
նաւոր վկայութիւնը տալէ յետոյ,
ճամբայ ելեր է դէպ Էրզրում,
այսպէս հետեւելով ճիշդ այն ու-
ղիին զոր 95ին բռնեցին կայսերա-
կան յատուկ պատուիրակները,
կոտորածի նշանը տալու համար:

Մինչեւ որ իր այս նշարկաւ
պաշտօնն աւարտէ, յարգելի տղ-
թորը հեղհեղեղ պիտի հրատա-
րակուի իր տայ նմանօրինակ

ստուգիւններ, որոնք ծիծաղով ու
արհամարհանքով միայն պիտի ըն-
դունուին աշխարհքին կողմէ, և
բնաւ ու է փոփոխում առաջ չպի-
տի բերեն հանրային համոզման
մէջ:

Բայց որովհետեւ ամէն գործէ
ու է արդիւնք կսպասուի, այս
գործէն ալ սա օգտակար արդիւն-
քը առաջ պիտի գայ Նիւ-Եորք
Հէրլոյի համար որ ինք այսուհե-
տեւ պիտի հանդիսանայ ստու-
թեան, խաբեարութեան և կա-
շառակերութեան մեծագոյն խոր-
հրդանշանը:

Ե.

ՆԱՄԱԿ ԽՍԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ներկայ հաշուեկշիռը հրատա-
րակութեան տալու առթիւ, կա-
րեւոր կը համարենք հարեւանցի
կերպով պատասխանել այն քանի
մը դիտողութեանց, որոնք յայտ-
նուեցան իրաւունքի վերջնութեւ
թուոյն մէջ:

Նախ փութանք ըսել թէ Աղբ-
ընկերութեան վարչները, «Ըն-
թերցատիրութեան անտեղի եռան-
գէ մը միւսած» եթէ Բիւզադիոնի
բաժանորդ գրուելու անտեղի
յանցանքը գործած են, բնաւ
մտքէ չեն անցուցած սակայն ա-
նոր վեցամսեայ բաժնեգրին (15
ֆրանք) Ընկերութեան զանձէն
վճարել, իրենցմէ իւրաքանչիւրին
քսակը կարող ըլլալով այդքան
չ'չին գումար մը հայթայթել հա-
ւաքապէս. միայն այսպիսի ան-
տեղի ենթագրութեան մը ուժ տը-
ւող պարագան սա ըլլայ թերեւս
որ Բիւզադիոնի պատուարժան
խմբագրութիւնը հաճած է Աղ-
քատախնամի անունով պղտիկ
զեղչ մը ընել, ինչ որ քրէական
յանցանք մը չի համարուիր ան-
շուշտ:

Գալով երկրորդ դիտողութեան,
հաշուեկշիռներու երկամսեայ յա-
պողումը առաջ եկած է նախ
բոժնեգրներու և ապառիկներու
անվճար մնալէն ու իրաւունքի
միամսեայ դադարէն, և ո'չ ո'չ

ընդ պատճառէ մը : Արդէն հաշուելիչներու հրատարակութեան պէտք չէ սպասէ միայն հասարակութիւնը : Ընկերութեան տոմարները միշտ բաց են հետաքրքիրներու առջեւ , որոնք կը փափաքին մօտէն վերահասու ըլլալ ընկերութեան գործառնութեանց եւ վարչական եղանակին :

Իրաւ է թէ « եղանակի բերմամբ եւ գաղթականներու ակներե թշուառութեան պատճառաւ » Աղբատախնամին գործը աւելի քան երբէք ծանրացած ու դժուարացած է դժբաղդաբար , բայց այս պարագան միայն ընկերութեան վարիչները զգալու են . հասարակութիւնը ինչո՞ւ իր օժանդակութիւնն ու քաջակցութիւնը կը պակսեցնէ օրըստօրէ աշխարհի հանրագումար հաստատութեան մը վրայէն : Ինչո՞ւ ամսավճարները , (քրտան սանդիմ մէկ բաժին) , չեն կատարուիր ժամանակին ու կը դիզուին բարդ ի բարդ . ինչո՞ւ ապառիկները անգանձելի կը մնան ցարդ եւ խանգարելով այսպէս մատակարարութեան կանոնադրութիւնը . ինչո՞ւ պաշտօնական մարմին մը , ինչպէս թաղխորհուրդը , եկեղեցիին մէջ պընակի չըջարեցրութիւնը իր իսկ ինքնաշարժ արտօնելէ ետքը , յանկարծ օր մը պնակը անօրինակ կերպով կը խլուի չըջարեցրին ձեռքէն եկեղեցիին մէջ , եւ ընկերութեան ուղղած մէկ պաշտօնական բողոքագիրը մինչեւ ցարդ սառն լուծութիւն մը միայն կուենայ իրը պատասխան : Այս

ինչո՞ւնեցու շարքը կարելի է անհունապէս երկարել , բայց լրագրիդ անձուկ էջերը չեն կրնար լոկ աշխարհի խնդիրներու նուիրուիլ բնականաբար : Ուստի զանց կընենք երկարել մեր խօսքը , միայն կըսենք թէ ընկերութիւնն առժամայն դադարին , որ տակաւին մէկ ամիս չէ եղած , — պատճառը ոչ թէ վարչական մարմնին անփութութեան եւ կամ « թմբակեան վիճակին » մէջ , այլ նոյն իսկ հասարակութեան մեծագոյն մասին ցուրտ անտարբերութեան մէջ պէտք է փնտռել :

Յառաջիկայ երկուշաբթի , չըբաւոր գաղթականներու փայտի բաշխման համար հանգանակութեան պիտի ձեռնարկուի . տեսնենք ի՞նչ արդիւնք պիտի տայ այս ձեռնարկ :

Խմբագրապետ Տէր , այս տղերքը նոյնութեամբ հրատարակելով , հաճեցէք ընդունել մեր խորին յարգանաց հաւատարմութիւնը :

Ի դիմաց վարչ. ժողովոյ Աղբ. Ընկերութեան
Ասեմադիր Ասեմապետ
Գ. Սիմֆեշեան Գր. Սիմոնեան
Վառնա , 1897 Նոյ. 20

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

Մարտի 30 Նոյմ.

« Աւաղինքն յետին » եւ յետինքն աւաղինքն .
Մինչ Մանչեսթըրի կամ Ամերիկայի ու ինչէ քաղաքի ան-

նշան գաղթականութիւնն , իբրեւ մեծ նորութիւն թերթերի միջոցաւ կաւեռէ ընթերցատուն մը հաստատուիլն ու բացումը , վաղուց ընթերցարաններ եւ կանոնաւոր ժողով ունեցող քաղաքներ՝ գլուխին առեր դէպ ի հտ կը քայլեն : Վառնայի ընթերցատան մասին գրածնիդ կարգալով ուղեցի պատկերացնել նոյնպէս տեղւոյս ընթերցատան նմանօրինակ փայտեան կացութիւնը :

Մարտի 30 Նոյմ եկած ատենս , ծերերնի թեւոյրոս Ռիչարդսն ձեռքըս անցաւ , որուն վրայ Մարտի 30 ընթերցատան կնիքը դրօշմուած էր , ու կը շրջէր մասնաւորաց ձեռք . . .

Ուրախ էի որ Մարտի 30 ընթերցատուն ունէր , որուն բացումը կըսուէր թէ պիտի վայելէինք սեպտեմբերին :

Սակայն նոյնիմանի վերջն է , եւ դեռ գոյութիւն չունի , ըսել կուզեմ անուամբ միայն կայ , եւ ոչ ոք կերեւի նախաձեռնարկ ըլլալու Ռիչարդսն խումբի մէկ անդամին մէջ թաղուած գիրքերու գէթ փոշիները մաքրելու գործին մէջ : Արմենիա խմբագրութիւնը իր թերթ տարիներ առաջ նուիրած էր ընթերցատան եւ կը շարունակէ զրկել նախկին հասցէին :

Արմենիա նորեկ գրաշարը , ընթերցատան հասցէն կարգալով բաժանորդներու ցանկին մէջ , կիրակի օր մը կը դիմէ հոն , եւ ամօթապարտ ետ կը դառնայ . տան մէջ բնակողներ կաղաքարքն իրեն լծէ՝ այդ անուամբ ընթերցատան եակ չիկայ հոն :

Թո՛ղ նորերը բացուին , եւ հիները գոցուին :

Հոկտեմբեր 15էն ի վեր , հայկական մատուռը բնիկ եւ նորեկ բարեպաշտներով կը լեցուի . բնիկներ անկէ առաջ արուարձաններն էին , օղափոխութեան համար :

Շարաթը անգամ մը պանդուխտն եկեղեցի կը դիմէ անհուն տենչով , պատտրագին ներկայ գտնուելու , եւ հոգեկան փիշտեղէն թեթեւալու փափագով : Տեղացի փոքրածիւ հարուստներն ալ բարեպաշտական զգացմանցը գոհացում տալու համար կը խնուին հոն եւ կը տեսնեն իրենց պանդուխտ եղբայրներ . ուրիշ յարմար ժամանակ մը չունին երթալ դիտելու անոնց վիճակ . . .

Հոս չիկան այնչափ գաղթական հայեր . կուգան ու կերթան . զեռ գաղթականութեան հասանքը կը շարունակէ դէպ ի նոր աշխարհ . հայերու կրկնապատիկ թուով արարներ խուսնեցած կը թափին հոս , ցնալու համար Ամերիկա :

Հարկ չիկայ եղբայրացնել թէ անոնք աւելի խիղճ պիտի լինին հոն . այս ուրբաթ օր խարբերդցի հայ երիտառար մը վերադարձաւ Տաճկաստան երթալու համար :

Վերջինս այս մայիսին գացած էր , երկուքուկէս ամիս աշխատեւ լէն ետք , շատ մը գործարաններու հետ իր աշխատած գործարանն եւս կը գոցուի , եւ վերականգնու յուսով՝ անգործ կը թափառի երեք ամիս . կը բացուին գործարանները , եւ միայն հին աշխատա-

ԲՈՆՈՒԹԵԱՆ ԶՈՅԵՐ

(ԲԱՆԱԲԱՆԱՆ ԱԲՈՒՐԱԼԻ ՅԵՏԱՏԱԿԱՐԱՆՑ)

Թ.

— 2 —

Մտայ էլ ինչպէնց բակը . դեռ նախասենեակ չը մտած ականջիս ընկաւ Մալոյ օստիական մի տխուր երգի ձայն . առնասարակ այդ երգերը մեղամախճոտ են՝ շատ նման մեր ժողովրդական տխուր երգերին , որոնք մեծ մասամբ յօրինված են անաղղ կամ խթրտակված սիրոյ վրայ : Ես լուռ ու մոռնի , առանց մի շարժման սպասելի մինչեւ երգի վերջնալու : Երբ դադարեց յանկարծ ներս մտայ . էլ ինչն եւ իր երկու քոյրերը , որոնցից մէկը մի երիտասարդ ու շատ համակրելի տիկին էր , տեղներէն վեր թռան եւ ուրախ բացադանչութիւններով դիմաւորեցին ինձ :

Ամենից առաջ ինձ մօտեցաւ էլ ինչն եւ ձեռքս սեղմելով՝ ասեց .

— Երբեք , բարեհաճեցիք դալ մեզ մօտ :

Մինչ էլ իրաւաւոր (ամուսնացած քոյրը) եւ կատարին (փոքր քոյրը) ինձ կը բարեւէին , էլ ինչն շարունակում էր .

— Է՛հ , ինչպէս բաժանվեցիք ձեր խաղակից ընկերներէն , աւելի ճիշդ

ընկերութիւններէն , ճշմարիտ , այդ շատ զարմանալի է :

— Թողէք , Աստուած սիրէք , ձեր ծաղրը , նկատեցի ես էլ ինչն , կիսալուրջ կերպով եկել եմ , կը նշանակէ կարողացել եմ բաժանվել . եկել եմ ձեզ մօտ թարմանալու եւ ուրախանալու , իսկ դուք հենց առաջին վայրկեանում ծաղրում էք ինձ , եթէ նոյն ձեռով շարունակէք , ես պատրաստ եմ իսկոյն ետ դառնալ իմ քաղաքը ուր իմ բարեկամութիւնները միշտ ինձ շնորհակալ են եւ աշխատում ամիտել խեղճ աքսորականին սիրտը . . .

— Ի՞նչ խեղճ քաղաքական էք , նուրբ հեգնութեամբ առարկեց էլ ինչն , եւ դեռ ուզում էր խօսել , երբ տիկին էլ իրաւաւոր ասեց .

— Մի վիրաւորվէք , պարոն Մալոյիկեան , էլ ինչն կատակ է անում , մենք ձեզ շատ ենք կարօտել , մանաւանդ նա , զոր համար էլ այդպէս է խօսում , նա ուզում է վրէժ լուծել իրեն մոռանալու համար . դեռ մի երկու ժամ առաջ ասում էր . (այստեղ էլ ինչն լուրջ եւ խորհրդաւոր ակնարկ գցեց քրոջ վրայ , սակայն էլ իրաւաւոր շարունակեց) հա , ասում էր « որ այդ խեղճ Մալոյիկեանը մեզ բողոքովին մոռացաւ . զարմանալի մարդ է . ասում են որ տիկին կրտսերական խելքից հանել է նրան » : Այդ ճիշտ է , պարոն Մալոյիկեան :

— Մասամբ այո , մասամբ ոչ , պատասխանեցի ես եւ զառնալով էլ ինչ-

նային՝ շարունակեցի .

— Ուրիշն զուրկ ինձ մտաբերել էք հենց այն միջոցին , երբ յանկարծակի իմ միտքս ընկաւ . ձեզ մօտ գալ . ինչպէս երեւում է , օրիորդ էլ ինչն , մեր սրտերը եւ հոգիները մէկ են :

— Հոգիները ոչ , խօսեց էլ ինչն , ես թոյլ չը տուի նրան շարունակել ընդմիջելով :

— Ուրիշն սրտերը , այո : Էլ ինչն կարմիր , քոյրերը քա՛ղա՛ծ ծիծաղեցին :

Փոքր ինչ բարկացած էլ ինչն ասեց .

— Խնդրեմ , պարոն Մալոյիկեան , այդ տեսակ կատակներ չանէք , ես ձեզ այդ իրաւունքը չեմ տւել :

— Այդ տեսակ կատակները ես առանց թուղտութեան եմ անում , պատասխանեցի ես , որովհետեւ շատ անմեղ ու անվեհա եմ :

— Լաւ , լաւ մի կուէք , մէջ ընկան երկու քոյրերը , աւելի լաւ է գնանք զբօսնելու . մինչեւ ճաշը դեռ մի ժամ էլ կայ :

— Նախ գնամ մայրիկին եւ Գերմանին (էլ իրաւաւոր ամուսինը) կուգեմ , թո՛ղ նրանք էլ տեսնեն պարոն Մալոյիկեանին , գուցէ Գերմանն էլ զայ զբօսնելու , ասեց կատարինան եւ դուրս գնաց :

Մենք մի քանի վայրկեան լուռ մնացինք , ես սկսեցի թերթել սեղանի վրայ դրված ռուսական ամսագիրը :

Շուտով եկան օրիորդներ մայրը եւ Գերմանը , մի տաս րոպէ էլ նրանց

հետ խօսեցուց յետոյ՝ մենք դուրս եկանք զբօսնելու :

Յ. գիւղը մի սիրուն գիւղ ունէր , գտնվում էր մի փոքրիկ բարձրավանդակի վրայ , մի կողմում փովում էին զանազան կանաչ արտեր . միւս կողմում կար մի փոքրիկ ծորակ , որի միջով վազում է քիչ ջրան ու վճիռ առուակը : Առուակի աջ կողմում նոյնպէս դարաւանդի վրայ բուսել էր եղեւնախիտ անտառը : Առուակը անտառի մի կտորը իր փոքրիկ զրկի մէջ առնելով պղտիկ պտույտ էր անում եւ ապա թափվում ջրամբարի մէջ , որի ջրով բանում էր մի գեղեցիկ ջրաղաց : Ահա այդ ծառաղար թերակղզին , ջրամբարը եւ ջրաղացը իմ սիրած տեղն էր եւ հենց որ գիւղ էի գալիս իմ տանտէրին խնդրում էի գնանք այնտեղ : Մենք նստում էինք ծառերի մէջը , ստեղծերի տակ , սկանջ դնում ջրամբարից ուժով վազող ջրին եւ երբեմն հանգարտ երբեմն շատ տաք տաք խօսակցում :

Մեր խօսակցութեան նիւթը մեծ մասամբ լինում էր ռուս ժողովուրդը . նրա ցաւերը եւ գրականութիւնը . երբեմն երբեմն ես պատմում էի իմ դժբախտ հայրենիքի եւ ազգակիցների մասին : Ի հարկէ իմ բարի խօսակիցները համակրում էին եւ միշտ բարի ցանկութիւն յայտնում տանջող ժողովրդի համար :

ՎԱՐԴՈ

(Շարունակելի)

ւորներ կը կարողանան գործ գըտնել. միւսները կը մնան նորէն անգործ: Խարքերդցի երիտասարդը նախամեծար կը համարի վերադառնալ Թուրքիա, երբ կը տեսնէ թէ եօթն տարիներէ ի վեր Ամերիկա գտնուող իր քննկալը հազիւ իր ձեռք ունի չնչին գումար մը, զոր վաստակած էր առողջութիւնը վրայ տալով:

Իզմիրի Ներսէսեան բնկերութեան ծախքով, հոկտ. 14/26 ին, կեսաւրիոյ Էւէրէկ գիւղէն 5 որբեր ճամբայ կը հանուին իզմիր երթալու համար. կուգան հոն կարգիւրին կառավարութեան կողմանէ:

Իզմիրէն 10/22 նոյեմբեր թուականով ստացուած նամակ մը կը յայտնէ թէ անոնց հետ եղող ճամբորդներ նոյն քաղաքը հասած են, մինչդեռ անչափահաս որբերը կը մնան Մէրսին: Մէրսինի կառավարութիւնը տեղեկութիւն պատահելով է կեսաւրիոյ կառավարութեան, և հրահանգի կապակէս զեր ալդ անմեղները իրենց տեղը վերադարձնելու, կամ թողարկելու համար որ ճամբանին շարունակեն:

— — —

Բարիկ, 19 Նոյ.

Արցախի հոկտ. 20 ին Բարիկի մէջ գումարուեցաւ հայաստանի ժողով մը Զորանգահայկական զօմիթէին կողմէ, որուն ներկայ գտնուեցան աղանակներ, աղանակներ, ձերարկուողներ, ներսփոխաններ, համալսարանի բրոֆէսորներ եւայլն, որոնք ինչպէս արդէն գրուեցաւ, հանրագիր մը ստորագրած և ներկայացուցած էին կառավարութեան հայաստանի բարենորոգումներուն անյապաղ գործադրութիւնը խնդրելով:

Հայ ուսանող մը՝ Պ. Ոսկեան նամակ մը ուղղելով այդ ժողովին, հայաստանեան ունի ու գթութիւնն հրաւիրած է այն կարգ մը ուսանողներուն վրայ որոնք վերջին դէպքերուն հետեւածք յետին թշուառութեան մատուցած են հոս, և որոնց մէջ կան մէկ երկու տարիէն իրենց համալսարանական ընթացքն աւարտելով վկայական առնելու չափ առաջացողներ. բայց այժմ յուսահատ վիճակի մատնուած են: Ժողովը ներկատուութեան առնելով այդ կարեւոր խնդիր՝ մասնախումբ մը ընտրեց իր մէջէն, պաշտօն տալով անոր հանգանակութեան ձեռնարկել և ամէն կերպով օգնութեան հասնիլ յիշեալ ուսանողներուն:

* * * Բարիկի բժշկական համալսարանէն իբր 20 օր առաջ բժշկութեան օքթօրի վկայական ստացաւ Պ. Օ. Սըզընեան, բնիկ Պոլսեցի և կեզր վարժարանի նախկին աշակերտ: Երիտասարդ հայ բժիշկը որ այժմ Բարիկ հաստատուած է, մեծ յաջողութեամբ տնցւոց իր յեղը, և արդէն իսկ անդամ է Բարիկի պատանեկութեան առողջ. ընկերութեան:

Թեմաք տնցւոց իր յեղը, և արդէն իսկ անդամ է Բարիկի պատանեկութեան առողջ. ընկերութեան:

Տ. Ալաուդինեան

Պ Ո Ւ Ր Կ Ա Ջ

— — —

Պուրկաղէն նոյեմբեր 19 թուականի նամակ մը ստացած ենք, որ կը պատմէ տեղւոյն թաղական խորհրդարանին մէջ պատահած գայթակղական դէպք մը: Իբր թէ նոյ 18 ի գիշերը թաղական խորհուրդը կը գումարուի, երկու անդամներու ընթացքի մասին տնօրինութիւն ընելու, վիճարանութեան տարցած միջոցին, առանցքաւոր, չկրնալով իր թափը զսպել, կաղամարը կը նետէ երկու անդամներուն վրայ, որոնք կը պատասխանեն միեւնոյն ձեռով: Ծեծկուտք մըն է կը ծագի, որ դուրսէն եղած միջամտութեան մը չնորհիւ միայն կը դադրի: Նամակագիրը կը յարէ թէ գործը դատարանով պիտի վերջանայ:

Արդէն ժամանակէ մը ի վեր Պուրկաղի աղգային գործերը խառն ու անկերպարան վիճակի մատնուած են, որուն շարժառիթն են կուսակցական սին ու անմիտ վէճեր: Զաւալի բան է այս: Մեղ անձանթ է թէ պատասխանատուութիւնը որու վրայ կը ծանրանայ իսկապէս, բայց իրողութիւնը սա է որ նմանօրինակ դրութեան մը շարունակութիւնը ոչ միայն պատուաբեր չէ Պուրկաղի աղգայիններուն, այլ մասնաւոր գնաւորներ է եկեղեցիին ու դպրոցին, որոնց յարատեւ բարեկարգ վիճակը միայն կրնայ ապահովել բնիկ ու գաղթական հայութեան բարօրութիւնը նիւթապէս և բարոյապէս: Ուստի կը հրաւիրենք Պուրկաղի աղգայինները լրջօրէն խորհիլ իրենց վիճակին վրայ, ու կարգադրել աղգային գործերը, միանգամ ընդ միշտ մէկգի վանելով կուսակցական աղետալի ոգին:

Հ Ե Ր Ք Ո Ւ Մ

— — —

Սօփիանէ եկած նամակ մը լուր տալէս կը հիքքէ Հաւատալու խին բաժնեւոր իմասն տեղւոյն նորահաստատ վարժարանի ուսուցչուհի տիկին Ո. Ի. Այս վերջինը, ի բարի տրամադրութեամբ, փութեր է դպրոց մը հաստատել, բայց որովհետեւ շատ բիշեր համակերպեր են իր հրաւերին, իր տան մէջ ևս երէ կրթիչ գիտող տղաքը: Որպէս 1 ին հոգաբարձութիւն մը կազմուել է՝ նիւթական հոգաբարձ, և այն տան տիկին Ո. Ի. Իբրեւ պատճեն այ ճանչցուել է: Ամբողջ երկու ամիս վարժուհին անձնութեամբ զբաղուելէն ըրեր է ամէն ծախս: Վերջապէս հոգաբարձութիւնը 30 ֆրանկ որոշել է, զոր իրաւամբ մեծեր է վարժուհին, գումարը շատ անշտնայալ Ու փակել է իր իսկ բացած վարժարանը:

ԵՌԱՄՍԵԱՅ ՀԱՇՈՒԿԵՇԻՌ	
ԱՂՔԱՏԱՆԱՄ ԸՆԿ. ՎԱՌԱՅԻ	
1897 Օգոս. Սեպտ. Հոկտ. Նոյեմբ.	
ՄՈՒՏՔ	
Յուլիս ամսէն պատրաստ գրամ	246.30
Երկու աղգայիններու միջև տեղի ունեցած վէճի մը կարգադրման առթիւ	206.—
Պ.Պապօ Պապօեանէնուէր Բարեւէր անձէ մը	2.—
Տիար Մաղաք Մինասեանէ նուէր իր կողակցին մահուան առթիւ	6.—
Տիար Խաչիկ Տոմատեանի ձեռամբ Պաշլըքէ հանգանակուած	30.—
Բաժնեկիներէ հաւաքուած	60.—
Եկեղեցւոյ մէջ շրջագայուած պնակէ հասոյթ (*)	155.40
Գանձանակէ հասոյթ	98.95
Գ. անգամ տրուած թատերական ներկայացումէն հասոյթ	467.05
Թատրոնէ չը գանձուած ապառիկներ	576.95
Գումար	209.—
	1727.65

ԵԼՔ	
Նոյ. Դեկտ. Բնիկ. մասնաւոր բժիշկ	
Տիար Թահմիշեանի	Յուլ. 229.—
Բնիկ. մասնաւոր գեղարդործ Պ. Բուսեֆի	288.05
Բնիկ. մասնաւոր մաւրաճող Պ. Ջարէհին	493.40
Փոխան գեղարդի Պ. Գ. սապանի (սի. լիւթաւոր գիւղի և զանազանք)	37.45
Ջանազան գեղարդի հապճեպով պատրաստուած ուրիշ գեղարդներէ	60.50
55 տղաքատաց անունգ, ճամբու ծախս, հոգաբարձի և ողորմութիւն	84.25
Դիւանական, տպագրական և վանազան ծախքերու	27.35
Գրասենեկին մաքրութեանը հսկող պաշտօնէին	44.—
Թատրոնի Գ. ներկայացման ծախքը	206.—
Թատրոնէ չը գանձուած ապառիկներ	209.—
Բնիկ. տաժարանի գանձապահին քով պատրաստ գրամ	286.45
Բնիկ. նախկին գանձապահին քով մնացած	92.50
Գումար	1727.65
Ի ԳԻՄԱՆԱՅ ԱՂՔԱՏԱՆԱՄ ԸՆԿ. ՎԱՌԱՅԻ	
Առնանապիր Առնանապետ	
Գ. ՍԻՄԵՆՇԵԱՆ Գ. ՍԻՄՈՆԵԱՆ	
Վառնա, 97 Նոյ. 21	

(*) Սեպտեմբեր 14էն ետքը, պնակի շրջարեւութիւնը արգիւրեւծ է թաղ. խորհրդոյ մէջ անդամին կողմանէ:

ԵՆԵՆԻ ՄԻՒՇԳԻԼԱԹ

— — —

Եռանան-Թիւրք մուհարէպէսին. տէ թիւրք օրտուարնըն զաֆէր. եռապ օլմասընտան նաշի Պապը Ալինին թաղմինաթը հարպիյէ նա. մը իլէ տէօթ միլիօն լիւրա Եռանանթանտան ալաճաղը գարար. կիր օլմասը ագէպիլտէ, շու մէպ. լաղըն պիր գըսըր մէմուրէյնին 8-10 ալտան պէրու ալամատըգ. լարը մաաշլարա թախսիս օլըմըր Վէ միւթէպաղըսը իլէ Թիւրքիա. նըն տէնիլ գուվլէթինին արթը. լըլմասը իշիւն տիւշիւնիլմէքտէ իքէն, նախահան Բուսիւր լուս. թիւրք մուհարէպէսինին թաղմինաթը պապիլյէսինի պիւրա թէէթիւր թալէպ իլմէկէ չըգըլմըլ օլաղըր գարիւնըմըլըն մալիւր տըր:

Պապը Ալի Բուսիւրն պու. թալէպիլնէ նէ՝ եօլտա ճէվապ վէ. իւպիլէճէկինի վէ տիկէր թարաֆ. տան Աստորիանըն թալէպի իւղըն չըմէնտըֆէր գուրանեալարընա շու կիւլէթտէ էօտէմէսի լաղըմ կէլէն նաղիլյէ բարալարըն թէ. տարիքինի տիւշիւնիլ իքէն. պու հաֆթա զարֆընտա մուհիւր պիր միւշթիլթ տահա հուսուլա կէլ. տի. Շէօլլէթի տիւլէլի մուսպ. զամա էլլիլէթի Անատուլ Վէ Սթանպուլ գըրկընլարըն էնտուրն. տա էճնէպի թապաալարա իրաս օլան զարարլարըն թաղմինին թա. իւպ իլմէյէ եէնիտէն գըլամ իլթ. միշլէր վէ պու տէֆա սուրէթի գաթիլյէտէ նօթալար վէրուպ. մէղգիւր գըրկընլարա հիւքիւմէ. թին տօղլուտան տօղլու մէսուլ օլաղընը պէյան վէ անը միւճրի. միլէթլէ իլթհամ իլթմէքտէ վէ պի. նաէն ալէյհ պու սէպէպտէն հա. սըլ օլան զարարլարըն թաղմին իլմէքտէն մաստա Պապը Ալինին գաշմայա պիր եօլու օլմատըղլ. նը իզահէն պիւրիւրմիլլէր տիր:

Էլլիլէր պու թալէպլէրինի ալ. ըր ալըր նօթալարլէ պիւրիւրմիլ օլուպ, իլթալիա էլլիսի նօթալարն. տա՝ Անճէլի ֆաթիլիյաթընա մէն. սուպ պիր զալթըն գաթլընտան տօղլու մէղգիւր ֆաթիլիյաթ թաղ. մինաթը նաղտիլյէ վէրիլմէսինի տալի իլալլիլէն թալէպ իլմիլ. վէ Ֆրանսըլ էլլիսիտէ՝ Սալվա. թօր նամ գաթօլլըր Բահիպին Մա. լաշտա թիւրք տաքէլլէրինտէն գաթլը մէթէլէսինի նօթալարնա ի. լալլէ էլլէմիլ տիր:

Էճնէպի թապաալարընա վէրիլ. մէսի լաղըմ կէլէն թաղմինաթըն մըլտարընը թալին իտէպիլմէք իշիւն էլլիլէր միւլթիլիլի պիր թէֆթիլ զօմիսիօնին թէլլէթիլ օլընմասընը թէլլիլիլ իլմիլլէր տիր:

Թիւրք հիւքիւմէլիլ տէվլէթ. էլլին պու մաթլուպաթընը վէ Բուսիւրա պօրճու օլաղըր թաղ. մինաթը Բուսիւրիսթանտան ալա. ճաղը տէօթ միլիօն իրա իլէ անճաղ գաթալապիլլէկինտէն:

տենիդ գուլվեթինի թանդիւմ իմ
մէք թառափվորը վէ պահելոյ
նազըրը Հասան բաշանըն վէ Երւ-
տըզ մէմուրլարըն պու իւտէն
պինկընէ լրալար տէրծիւլ իմ-
մէք իւմիտլէրի պիր խիւլիւս (իւ-
թօրի) շէքլինի քէսպ իմտի տէ-
մէք տիր :

ԻԼՍՆ

Սիւստրէնին ճիւղար քէօլէրինստ
պուլընան ապօնէլէրիմիլին էքսէրիսի
պու կիւնէ գատար պօրճլարըն էօտէ-
մէմիլ օլտըղլարընտան , քէնտիլէրինէ
պիր սուհուլէթ օլմալ իշիւն՝ կազէ-
թամըղըն ապօնէ պէտէլլէրինի Սի-
լիստրէտէ Տիար Կարապետ Ուզու-
նանէ պիւլա թէէլիւր կէօնտէրմէլէրի-
նի բէճա խտէրիլ :

Պուստան էվլէլ պիր չօղ տէֆալար
իւթար իմմիլ օլտըղըմըլ իւզըն ,
կազէթամըղըն պէտէլի բէշին էօտէ-
մէք լազըմ իքէն՝ սէնէի հալիլէնին
օնիփինճի ալընա գատէմ պասմադտա
պուլընտըղըմըլ խիւթընտա օլտրազ ,
պիր չօղլար պու կիւնէ գատար
պօրճլարըն իյֆա իթմէմէլէրի իլէ
կազէթամըղըն թէրազըրընա մանի
օլմուլ վէ պիլի սըղընթըյա սէվլ իմ-
միլ օլտըղլարընտան , օլ գէվաթըն
տէրազապ պօրճլարըն էօլլամալարը
վէ խիմէլի իլէ կազէթայա տէրճ
իթմէյէ պիլի մէճպուր իթմէմէլէրինի
բէճա վէ թէքրար իւթար էլլէրիլ :

ՄԻԻՍԱԼԷՆԷ

Սթանպուլտան 22 թարիլիլէ քէ-
շիտէ օլընան թէլէկրաֆլար Եու-
նան-թիւրք միւստէլէնսինն աշտ-
նամէսի նիհայէթ թարաֆէյնտէն
իմլաւանմըլ օլտըղըն պիլտիրմիլ-
լէր տիր :

Եունանիսթան վէ թիւրքիւս
պէյնինտէ հուսուլա կէլէճէք թի-
ճարէթ վէ պահելոյ մէսալիհինի
հալ իթմէք իշիւն ալը մուգա-
վէլէնամէլէր տալի գալէմէ ալը-
նաճաղար տըր :

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Եունան հէյէթի վիւքէլաւընըն
թէպտիլի մէսէլէսի ֆաւըրէդիր
օլմուլ տըր . մուխալիֆ ֆըզրա-
լար՝ հէյէթի վիւքէլալի հազըրէ-
նին քէսպի գուլվեթ իթմէսի ի-
շիւն էզհէր ճիհէթ մուալէնէթ
իթմէյէ գարար վէրմիլլէր տիր :

— Եունանիսթան մալիյէսինի
գօնթըօլ ալթընա ալմադ իշիւն
տէվլէթլէրտէն թային օլընան գօ-
միսիօն պիր ճէտվէլ թանդիւմ իմ-
միլ , վէ էսքի պօրճլար իշիւն աւ-
հապը մաթլուպ իլէ իշի գարար-
լաշտըրմըլ օլմալլէ , Եունան հիւ-
քիւմէթի տալի պու գարարլարը
գապուլ խտէր իսէ խթիլարալ իմ-
մէսի լազըմ կէլէն ազճէ 100տէ
3 1/2 ֆայիլլէ ալընապիլէճէկի
իւմիւտ օլընըյօր . աքսի հալինտէ
գօմիսիօնը մէքիւրին էֆըհարը-

նա կէօրէ՝ Եունանիսթան ազըր
ֆայիլլէ իսթիլարալ իտէպիլէճէք
տիր :

ԿԻՐԻՏ

Կէլէն սալը կիւնիւ Սթանպուլ
էլլէրի կիւրիտ մէսէլէսինն հալը
իշիւն ազըր մէճլիս իթմիլ օլտըլ ,
Բուսիւ էլլի վէքիլի կիւրիտէ վալի
թային իթմէք իշիւն աթիտէտի
իւլ զաթը կէօսթէրմիլ տիր :

Սալիսեանի պէյ՝ սապըզ վա-
շինկիթօն էլլիսի , Գարաթօտօրի է-
ֆէնտիլ Շօրաի տէվլէթ ազաւը
վէ խուսուսի օլտրազ Կարաւաղ
բէլնսինն ազրապալարընտան վօյ-
վօտա Պօզօ Բէթրօվիշի , պուսու-
թայիննի վիյաւտէ արզու կէօս-
թէրմիլ :

Էլլէրի Սալիսեանի վէ Գա-
րաթօտօրի Օսմանլը թապաւաւը
օլտըղլարը վէ սայիր սէպէպլէրլէ
գապուլ իթմէյուլ , բէտտ իթմիլ-
լէյ . Պօզօ Բէթրօվիշի իշիւն տալի
էլան պիր գարարը գաթի վէրիլ-
մէմիլ տիր :

— Կիւրիտ էհայիսինէ՝ միլիյէթ
թէֆրիլ իթմէքսիլին՝ թէվլի օ-
լընմադ իշիւն Չար հազըրէթլէրի
պիլիս Բուսիւտա խտէ տէֆ-
թէրի քիւլաւտ օլընմաւընա միւ-
ստատէ իթմիլ տիր :

— Գունեատան Գօրէսթօնիմ
Պիւրօյա վէրիլէն մալիւմաթա կէօ-
րէ , Գիսսոմօ վէ Սվալիա տալլա-
րը պիր պիլլէրի իլէ գալիւս իթ-
մէքտէ իմիլլէր . Իքի թարաֆտան
թէլէֆիյաթըն մըղաւարը պիլին-
մէյօր :

— Էլլէրի պէյնինտէ Կիւրիտ
հազըրէտա օլընմադ միւլէքքէ-
րէլէրի սըրր սազըլաւալ իշիւն գա-
րար վէրիլմիլ տիր :

— Եունանլը թիւճար սէֆինէլէ-
րին Կիւրիտէ կիտէպիլմէլէրինէ
միւստատէ վէրիլտի . ֆաթաթ լի-
մանլարա կիրմէլէրիտէ Եօզլանը-
լաճաղար վէ համիլ օլտըղլարը
մալլէր իշիւն կէօրիւք ալընմադ
տըր :

ՄԻԻԹԵՆԷՎՎԻԷ

Եպիրոստա Ատէլա , Սօլինօ վէ
Սմիլ նամ՝ քէօլլէրին Բուճէհալիսի
ըստանա գալըրըլալ , օլ ճիւլարտա
պուլընան Ուլաճ քէօլիւլէրի իլէ
գալիկայա թուլթուլմըլար վէ
թիւրք աքքէրի Ուլաշլարա մուս-
վէնէթէ կէթիլմիլ տիր :

Տէյլի թէկէկրաֆըն Սթանպուլ-
տան ալմըլ օլտըղը պիր թէլէկրա-
ֆա նազարէն , Պաղտատ վիլայէթի
տալիսինտէ Պասթուր նամ գալա-
տա շիտաթլի իլիթիլալ գուհուրա
կէլմիլ տիր :

Պիր գալ հաֆթա մուգատտէմ
վան վէ էլլըրուճ վիլայէթլէրին-
տէ Բուս վէ Աճէմ՝ սիւօրլարընա
տօղրու թիւրք սաքէլլէրին հա-
րէքեթտա պուլընտըղլարը Եա-
զըլմըլ ըտը : Պու խուսուս հազ-
պընա օլ ճիւլարըն Էվրոս գօն-
սօլալարընտան ալիսին կէլէն Բա-
բօրթլար պու հարէքեթալալ աքքէ-
րիյէնին սէպէպլէրի շու Եօլտա
կէօսթէրմիլ տիր : Կէլէնէլտէ Ա-
ճէմիսթան սինօրը իւզէրինտէ վա-
գույա կէլմիլ օլան գարըրըլալ-
լար վէ Բուս սինօրը ճիւլարընա
Էլրմէնիլէրին ըստանա գալըրըն-
ազալարընա տալիլ չըգմըլ օլան
շայէալար իւզէրինէ թիւրքիա
թէտապիլի իշիլիյաթէքարանէտէ
պուլընըյօր ըմըլ :

Գօնսօլալարըն Բաբօրթլարըն-
տան ալաշլալալը իւզըն , Արնա-
վուտըլալալ Ճաֆօլա նամ գաւա-
պանըն ըստանը թէպէն օլընմըլ
վէ չարըլար Ելնիտէն ալըլալ ,
սիւքիլէթ հիւքմ իթմէքտէ իմիլ :
Ֆաթաթ իրէքտէ էլան իլիթիլալ
վէ ըստան տէվալ իթտիկինտէն
հալ թէլիլէլի կէօրիւնիյօր : Ա-
սըլարըն բէյիսի արնափուտ Բիզա
պէյնի տէրտէսթ օլընմըլ օլտըղը-
նա տալիլ չըգան շայէաթ թա-
տիլ օլընմաւոր :

ԱԶԴ

Յակոբ թէլլալեան անուն 60 տա-
րեկան միջնասակ ծերունի մը 14 ա-
միս առաջ վառնալէն Ռուսոնդ միկ-
նաճ էր , Եւ առնէ մը հիւանդացած
ըլլալով տեղւոյն հիւանդանոցն ապա-
տանած էր : Յիշեալին զաւակը՝ որ
վառնա կը գտնուի , 8-10 ամիսնե-
րէ ի վէր հօրմէն ոչ նամակ Եւ ոչ լուր
առած ըլլալով կը գիմէ Իրաւունքի
յարգոյ ընթիլըրոյ խնդրելով որ՝ ով
որ լուր մը ունի յիշեալ ծերունիի
մասին հաճի երկտողիւ մը իմացնել
խմրագրութեան :

ԶԱԽԻՐԷ ԲԻՍՅԱՍԸ

Վառնա 26 Նոյեմբեր
Պաղտալ
Վալիօն , լիպրա 47-53 , հէքթօլ-
8.50-9 ֆրանք
Արապա , լիպրա 47-55 հէքթօլ-
7-10.40 ֆրանք
Արքա
Լիպրա 38-41 , հէքթօլ 4.20-4.80
ֆրանք
Ֆաւառլեա
100 օգգաւը 19-24 ֆրանք՝ մալա
կէօրէ
Մլալըր
Գուրու լիպրա 57-58, ֆր. 5.80-6.20
Եաշ , լիպրա 53-54 ֆր. 5.70-5.80
Նարօլէն 20,60 ֆր. հիսալը իլէ
կիւնտէ 8-10 վալիօն վէ 40-50
արապա պուլտոյ , 5-6 արապա
արլա , 7-8 արապա ֆասուլիա
վէ 5-6 արապա մըսըր կէլ-
մէքտէ տիր :

ԱԶԳԻՍՆՅ ԿՐԹԱՐԱՆ

Նորահաստա Սալիսեան Կրթա-
րանին մէջ յառաջիկայ Գեկտեմ-
բեր 1ին Ձեռագիրտուրքան ճիւղը
փորձ և հմուտ ուսուցչուհի մը
պիտի սկսի դասախօսել : Այն
Տիկինները և Օրիորդները որոնք
կըվսիւքին միայն այս ճիւղին
հետեւիլ՝ կրնան ներկայ գտնուիլ
նոյն դասին համար սրոշուած ժա-
մուն մէջ :

Տիկին Կուլթեանց համար գիմիլ
աւ Տիւրքիսիին
Արեւալեհի Սահակեան
Դ. Թալ 5 թիւ
Ձինուրական փուլին դէմը
վառնա

ԱԶԴ

Ճարտարագիտութեան արհեստը
Պուլկարիւր մէջ գործադրելու
արտօնուած՝ կը փութամ հասա-
րակութեան ծանուցանիլ թէ պատ-
րաստ եմ յատկագիծիւր յօրի-
նուսն ու շէնքերու կառուցումն
ստանձնել չափաւոր պայմաներով
և թէ ջանք չպիտի խնայեմ յա-
ճարագիտութեան ամէն կերպով գոհ
ընելու :

Գ. ՍԵՐՈՎԵՐԱՆ
Ֆիլիպէ , օթէլ Պուլկարիւր ,
թիւ 2

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ

ԿԱՍ

ՄՐՄՈՒՆՁ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Սոյն Երգարանը որ կը բաղկա-
նայ առաւել քան 100 երեսէ , կը
պարունակէ շատ մը հին և նոր ա-
զատ երգեր , զորս այժմ ժողովորդն
ախորժանօք կ'երգէ :

Փափաքողք կրնան ստանալ զայն՝
փոխարէնը 1 ֆրանկի նախախաղըրոյմ
(բօսաի բուլ) իրկիլով խմրագրու-
թեանս , կամ գիմիլով հետեւեալ
հասցէներուն .

Տեարք
Արիս Դուրպէթ . Ռուսոնդ
Կարապիտ Թօրապալ . Սիլիստրէ
Ալէքս . Տէմիթիալ . Ֆիլիպէ
Իսկէնտէր Արսլանեան Տօպրիլ
Յովհաննէս Պիպէնեան Պուզըն
Արթ . Տէր Ղեւոնդ քէնյ . Կալա
Թէօֆիլ . Թէրզեան Բէօստէնճէ
Տիգրան Արսլանեան Ալէքսանտրիա
Ա . Կիւլէզ Նիքոսիա

Աղգ. վարժարանաց համար՝ երբ
գէթ 10 հատ կ'ուզուի , 20 աւ 100
դեղ իւր ինի :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻԻՆ

ՎԱՐԴՈ

ՆՐԱՌԻՍԵՐ
(Վիպակ Հայ Յեղարիտական կեանքին)
ԳԻՆ 1 ՅՐԱՆՔ
Կը յԱՌՈՒԻ , վառնա Իրաւունքի
խմրագրատուն , Ֆիլիպէ Անտօն Գօշի
քով , Ռուսոնդ էֆէ Խօրասանեանի
սրճարանը :